

Петър Кърджилев

Жълто

„Извътре Соломон обкова храма с чисто злато, и протегна златни вериги пред давира, и го обкова със злато.“

Трета книга Царства (6:21)

Полегнал съм в скута на баба ми и съм задрямал. Тя тихо и кротко припява, нарежда нещо:

– Гледай водата! Най-напред ще потече червена вода, сетне синя, сетне черна...

Баба е много добра... Всъщност коя ми баба? Всеки човек има две баби и четири прабаби. А може бабата, в чийто скут съм полегнал, да не е точно моята. Може да е онази приказна баба, чийто образ е сътворен в дълбините на народната душа. Онази баба, която фолклорът е отгрупал с добродетели, която стотици безименни гении са възпявали през вековете. Пред нейните скромнички дела бледнеят чутовните подвизи на митологични херои, олимпийски богове, титани и витязи. Тачен, обичан и възпяван е образът на бабата в българското народно творчество. Милата баба, добрата бабичка, отрудената бабка, симпатичното бабче, припряното бабе...

– Подир черната ще се зададе жълта. Събуди се, като дойде жълтата вода!

Колко топлинка има в мита за добрата баба. Тя винаги е загрижена за някого, но най-вече за своето внуче – да му стопли млечице, да му свари чорбица, да го нагости... Колко много държи на своята бабка Червената шапчица, колко е разтревожена тя от факта, че лошият вълк я е налупал. И колко голяма е радостта ѝ, а с нея ликува и читателят, когато на финала справедливостта възтържествува... Бабката от приказките ще намери насърчаваща дума и за големите, ще ги посъветва, ще ти сгълчи гальовно. Е, към своя старец бабата обикновено е иронично настроена и сигурно има защо...

– Събуди се, бабиното, ставай! Жълтата вода дойде. Скачай в нея и дръж. Хвани каквото можеш!

„Бабиното“ трябва да съм аз. Аз трябва да се събудя, но не искам. Спи ми се още. Не ми се скача в никакви води. Още по-малкото – жълти. Но баба ми настоява и аз скачам. Потаям се в жълтата река, по която се носят златни ракли, сандъчета и ковчежета. Бръквам в подмолите на съдбата и се опитвам да сграбча моя късмет. Но нищо не улавям. Между шепите ми изтичат даровете на жълтата вода, а върху лицето ми се утаява сянката на разочарованието...

– Събуди се, ставай...

Събуждам се най-сетне. Няма никаква златна река. Пред гурлясалиите ми очи се просва безпорядъчната гледка на собствената ми стая. Пейзаж след битка – гаден пепелник със смърдящи фасове, празно като душата ми шише от водка, окъсана книга, артистично разхвърляно бельо,

на места прогорено...

– Самотата е жълта.

Не съм сигурен дали чувам тези думи. Няма как да ги чуя, защото няма кой да ги произнесе. В стаята няма никой друг освен мене, аз пък не си говоря сам. Все още. По-важното е, че премъдростта „Самотата е жълта“ изплува от дебрите на помътненото ми съзнание и ме прави неспокоен. Не зная защо. Навярно цялата загадка е в моя мъчителен махмурлук, а може би виновно бе Слънцето, което вече прижурия. Затова и е жълто. Понякога то е червено, кърваво – най-често при изгрев или при залез. Казват – било от прахоляка. Друг път е кълбо от нажежено бяло. Но сега бе златно, жълто. Сигурно затова си помислих, че самотата е жълта – Слънцето е и самотно, и жълто. Но е самотно, не защото е жълто, а защото е надменно, егоистично, себелюбиво. То не допуска никого до себе си, безпощадно е дори към най-близките. Вижте Меркурий – пустинен, безжизнен, изпепелен... Предпочетен е пред всички останали планети на Слънчевата система, включен е в кръга на най-близкото обкръжение, ала е заплатил тази привилегия с цената на опустошението...

– И себичността е жълта – казва Жаю.

Седим и си пием с Жаю на Петте къшета. Е, не на всичките едновременно – на едно от къшетата има кръчма и ние сме вътре. Ако може да се нарече „вътре“ стъкленият буркан, който те изкарва „на ачик“ и те кара да се чувстваш като туршия-експонат от изложение на върхови технологии в областта на селското стопанство...

– А може би манекен във витрина, или пирана в аквариум – Жаю може да чете мисли. Особено, когато е пиан. А той, както се пее в популярния руски романс, е пиан „всегда“.

Жаю е художник. Обичам да си къркам с художници. Умеят да пият, умеят и да си траят. Когато говорят, говорят малко и разказват в цветове. От тях научих тоя номер, с цветовете. Преди много години чух Иван Кирков да разказва за Ню Йорк. Току-що се бе върнал от Америка и преливаше от възторг:

– Слязохме надолу към доковете, беше вече посред нощ. Навсякъде черно. Само под една лампа беше малко жълто и там спряхме да изпушим по цигара. А до нас океанът. Един такъв... лилав...

Жаю ходи винаги с две шапки. Горната е овехтяла тиролка с незайно как оцеляло проскубано перце отстрани. Отдолу... Май избързвам. Жаю никога не бърза, когато изпълнява коронния си номер. Влага всичките си усилия да разсее жертвата, да я приспи, да я размекне... И точно когато тя най-малко очаква, Жаю сваля небрежно зеленикавото

бомбе и под него с коварна изненада блесва другата капа – скритото оръжие и нескритата гордост на Жаю. Шапката, ушита навярно от плата на дълго ползван цигански дюшек, е нещо средно между колоездачно кепе и бейзболен каскет. Козирката е обърната назад...

– Като на онова копеле от „Спасителят в ръжта“ – обича да допълва Жаю.

Но в момента не е случил на предана публика. От дясната му страна, аз съм вляво, е седнало страхотно ренде. Гражданинът е хем много пиян, хем с много нисък коефициент на интелигентност. Жаю тъкмо е разтворил пред него дверите, въвеждащи прозелитите в храма, тъкмо е повдигнал крайчеца от завесата, отделяща бездуховността на действителността от света на тайнственото и неведомото, когато непознатият казва с много проза в гласа:

– С тесто ли си си намазал главата бе, гявол? Че те целим у десетката...

Жаю знае, че днес няма късмет, но е стар комарджия. И решава да играе ва банк:

– Знаеш ли – казва той с хладнокръвието на Пол Нюман в класическия епизод с варените яйца в „Непокорният Люк“, – че съм возил четирикрилен гардероб на мотора?

Жаю не произнася тези свети слова всеки ден. Те не са предназначени за всяко ухо. Кой да е не не може да бъде посветен в сакралните тайни на Въпроса на въпросите. По драматична сила могат да му съперничат само такива разтърсващи световния дух питання като „Да бъдеш или да не бъдеш?“, „Камо грядеши?“, „За кого бие камбаната?“, „Как се каляваше стоманата?“, „Що е социализъм и има ли той почва у нас?“...

– И сега съм решил – човешкият дух не знае предели – да кача наведнъж всички мебели от „Деница“. Само чакам да ми дойде Харлей-Дейвидсъна...

Става тихо като в олтар. Толкова тихо е станало навярно, след като е издъхнал Спасителя, след като злите флорентинци са произнесли присъдата си върху Данте Алигиери, толкова тихо навярно е било в утробата на Троянския кон през онази фатална за илионците нощ... Жаю вдига глава сякаш свещенодействие, останалите кибици го гледат с благоговение. Само рендето не схваща нищо и е готово да оскверни мига с поредната си простотия. Тогава се намесвам аз:

– Добре, де – казвам благо, – къде ще качиш толкова мебели. Харлеят е голяма машина, но в „Деница“ е фрашкано с шкафове и гардероби...

Жаю ме поглежда с обич. Затова ме уважава, защото го разбирам. Аз не приемам всичко за чиста монета, съмнявам се като всяка мислеща тръстика, но търся логиката в нещата. Дори в неверието има логика. А Жаю обича логиката:

– Поръчал съм си багажник – отвърща ми логично той. – Ще е голям колкото големия басейн на „Диана“ и ще побере всичко. Само чакам да ми дойде Харлей-Дейвидсъна...

Лудите са логични. Те имат обяснения и за необяснимото, те са в състояние да „отворят окото“ и на самия Стивън Хокинг, ако че се прави на голям тарикат. Но Жаю не е луд, макар че има жълта книжка. Жаю е жълт. Това е тайна, малцина я знаят:

– Бех във вевесето – казва Жаю и се оглежда. Той знае, че и стените имат уши, убеден е, че шпионите са навсякъде. – Тогава ме гепиха ония – вдига нагоре глава и се вторачва в тавана. – Те ме направиха жълт...

След срещата с извънземните Жаю започва да рисува. Рисува вече повече от двадесет години. Все една и съща картина. Голямо жълто слънце изгрява над бяла пустош...

Запознах се с Жаю преди много години, в една безкрайна зимна нощ. Бяхме подпийнала студентска тумба, прогонена от всички видове заведения. Сред нас властваше едничкото желание да си допием някъде. Тогава един гений предложи да отидем в Жаю. И отидохме – седнахме наред мръсотията и разхвърлията, извадихме някакво шише и продължихме да пием. Наливахме се тъпо и скучно до мига, в който Жаю ни показа картината. Не зная как са я възприели останалите, но аз бях очарован, зашеметен, потресен. А всъщност тя не бе нищо особено. Вече я описах – много бяла боя и по средата един огромен жълт кръг...

– Цветът на вечността – рече тогава Жаю. – Посредникът между боговете и хората. При жертвоприношение индусите колят добитъците със златни ножове, за да ги пласират директно в царството на боговете. Това ми го казаха ония...

Тогава за първи път видях прочутото вдигане на главата нагоре и благоговейното вторачване в тавана.

– Корабът им е от светлина – продължи тихо Жаю, – целият е златен. Жълтото е навсякъде, той е най-топлият, най-пламенният цвят. Понякога е буен и интензивен, ала мек и добър. Друг път е остър като пияськ на лешояд, ослепителен като стопен метал... Корабът им е от такъв метал. Пожарът на жълтото се гаси трудно, то винаги прелива извън рамките, мами навън, отгатак, отвъд, към отвъдното...

– Това е така – каза неочаквано пичът, който ни бе довел у Жаю. –

Сред злато и жълто много религии повеждат покойниците към вечния живот. Без жълтото по стените на египетските погребални камери не може да се осъществи оживяването на душата. Почти всички псета, които огласят гълбините на Ада със своя лай имат жълти очи, за да проникват по-лесно в тайните на мрака. Според китайците Жълтите извори в подземните бездни водят в Царството на мъртвите. Дори у нас на погребение се носят жълти цветя...

– И техните очи са жълти – въздъхна Жаю. – Големи и жълти. Като това слънце тука – и той се обърна към картината. – Лъчите му пронизват космичния мрак, пробожда тъмната и злото. Защото жълтите са могъщи, те са най-могъщите същества в отвъдното. Но е тъпо да ги наричаме богове. Те са жълти...

– Какви богове бе, Жаю? – попита някой. – Нали досега си бяха най-обикновени извънземни. Да не са безсмъртни?

Жаю стана неспокоен. Остави бутилката, разходи се наоколо, сякаш да провери дали няма някой друг в стаята, сетне отпи яка глътка и чак тогава отвърна:

– Богове са. Жълти богове. Това е техният свят – той отново се вгледа влюбено в картината. – Бяло и жълто. Жълтото не може да поъмтънява. То е животът...

Скоро забравих и за пиянската вечер, и за картината, и за Жаювите щуротии. Щото цялата тази случка си беше една чиста патология, която навярно си имаше предълго и звучашо авторитетно латинско наименование. А и сесията ме беше подпънала здраво. И точно тогава, когато се опитвах да прекося скоростно цялата история на изкуството, сякаш тя да бе Лувърът, а аз бързоног турист от Аризона, в ръцете ми попадна едно книжле на Кандински. Май се наричаше „За духовността в изкуството“. Поучително четиво – оказа се, че тоя Кандински е художник, у когото проблемът за цветовете далеч надхвърля проблема за естетиката. Та там смаяният ми поглед се натъква на следните редове: „Жълтото има такава тенденция към светлото, че не може да има много тъмно жълто. Може следователно да се каже, че съществува дълбок, физически афинитет между жълтото и бялото“.

Нищо не разбирам от „тенденции“ и „афинитети“, хабер си нямам от живопис. Но пред очите ми изведнъж изгря картината на Жаю. Още същата вечер се упътих към Петях. Жаю нарича прочутата столична архитектурна забележителност не Петте къшета, а:

– Всичко това тук – с широко разтворени ръце той „обгръща“ площадчето, без дори да се надигне от постоянното си място в местната

кръчма – е наш'та маала. Петтях кюшета!

– Колко картини си нарисувал досега? – питам.

Тъп въпрос, еснафски, бездуховен. Но когато човек се сблъска с необяснимото, се опитва кретенски да си изясни поне количествените му измерения.

– Много – отговаря Жаю. – Сигурно са хиляда...

– И какво ги правиш?

– Продавам ги – у Жаю се събужда бизнесменът. – Ей, на – показва с щедър жест положените пред него чаша с водка, шише кола и пакет цигари, – един днес даде триста кинта...

Сега чак схващам жеста – питиетата и цигарите са плод на далаверата. После и у мен завива егоистът. Що пък другите да имат, а аз...

– Ще продадеш ли и на мен една картина? – пак питам.

– Не – отвръща Жаю.

Честолюбието ми е подложено на жестоко изпитание. Кипвам като всеки глупак. Що си губя времето с тоя нещастник, ами не... Ставам лош, защото се имам за център на вселената. Всички художници са длъжни да ми подаряват картините си. На мене. Само на мене... Но Жаю е добър и не ме оставя да кажа някоя глупост, нито пък да сторя такава.

– Продавам само статичните. На теб ще подаря от движещите се, защото си от вевесето... Само на наши хора давам от живите, другите не могат да ги опазят...

Много кръчми съм обиколил, с много идиоти съм си пил ракията, наливал съм се дори в Южното полукълбо, дето хората ходят с краката нагоре, ама такава чудо не бях срещал... Но вече съм добър, суетата ми е задоволена, затова всеопрощаващо решавам да му уйдисам на акъла:

– Ама онази... с жълтото слънце и белия пейзаж...

– Онази.

– Защо рисуваш все една и съща картина?

Жаю само присвива очи, но и това е достатъчно да разбере, че съм сгафил.

– Това са различни картини...

– Естествено, щом се движат – казвам това най-безотговорно, но усещам, че съм ударил бинго.

– В златната река на времето никой не може да се окъпе два пъти – казва Жаю с глас на вехтозаветен пророк.

– Сигурно жълтите могат...

Жаю се оглежда крадливо, вдига поглед към тавана и произнася

шепнешком.

- Могат...
- Сигурно знаят всички тайни на времето?
- Всички.
- А знаят ли какво е имало преди Големия взрив?

Падам си по книжките, популяризиращи науката. Не разбирам теориите на Айнщайн, но ми харесва идеята му, че времето не е нещо откъснато и самостоятелно, а че съществува в комбина с пространството. Много се кефя, като прочета, че когато не е имало пространство, не е имало и време. Страхотно! А все си мислех, че времето е вечно. Оказа се, че то си има начало и вероятно ще си има свършек, така както и безкрайното пространство не се оказва толкова безкрайно. Свалял съм много мадами с лафове за Големия взрив, абсолютна кретения, която твърди, че преди около 15 милиарда години Вселената не съществувала, че целият днешен свят бил в състояние на безкрайна плътност, което позволявало на Бог да го сбере в някаква частица по-малка от атом! Но всички тия неща ги зная аз, умникът. Тъпият Жаю навярно си няма и понятие от тях. Ето защо, като всеки черен неблагодарник, решавам да се поговаря:

- А знаят ли какво е имало преди Големия взрив?
- Знаят.
- И какво е имало?
- Имало е нищо...

Падам по гръб. Същото твърдят най-гениалните съвременни физици. Но не се предавам:

- И колко време е имало нищо?
- Не се знае – отвърща кротко Жаю, – защото тогава и времето не е съществувало. Просто не е имало преди...
- Какво „преди“? – казвам нервно. – Нищо не разбирам!
- Всичко във Вселената е пиниз – почва Жаю и отпива от водката. –

Викат му причинно-следствена връзка. Защо сме тук с теб? Защото преди време сме се запознали, преди това сме се родили, преди това пък нашите родители са ни заченали... Нали така? Това, което става сега, става сега, защото преди това е станало нещо друго. А при Големия взрив няма преди. А няма преди, защото не е имало време... Този гяволък обезсмисля и въпроса на въпросите – Защо? Защо е гръмнала натиканата в кучи гъз Вселена? Кой е дръпнал спусъка?

И тогава аз за първи път допускам в себе си кретенската мисъл, че...

– Всичко това те ли ти го казаха?

– Мъчиш ме с тези въпроси, сякаш си белият мечок от психодиспансера. Но ти си от весесето. Не ми го казаха така направо, не седнаха на лафмоабет с мен. Просто ми го наляха в кратуната. И ми наредиха да я пазя с две шапки. Това е положението.

– И така стана жълт?

– И преди е имало жълти на Земята... Бог Вишну носи жълти дрехи, космическото яйце на Брама блести като златото. Всички китайски императори са се обличали в жълто. И то не само, за да подчертаят своя божествен произход, божествената си същност, а да напомнят, че императорът стои в центъра на Вселената, така както Слънцето е в центъра на небето...

– А картината? Тя какво е? Някакво послание? Съдържа ли някаква информация?

– Сам ще разбереш. Ти си от весесето...

Решавам се на подвиг, надигам се от мястото си, нервно си размърдвам задника, сетне пак сядам върху него и накрая тихо, но дръзко казвам:

– Жаю, аз съм един най-обикновен студент, при това гонещ вече тридесетака. От никакво весесе не съм. Даже не знам какво означава това шибано весесе...

– Ще научиш. Това е положението. Ти си избран...

– „Избран“ звучи гордо – казвам. – Но защо? От кого? По какви критерии? Една от основните ми характеристики е посредствеността, досега нищо свястно не съм направил в своя живот. Напивам се, чукам к'вот ми падне, после бягам... бързо... Егоистче съм, гризе ме завистта, суетен съм... Не съм добър човек...

– Жълтото не показва само високото социалното положение на тези, които го носят – отговаря ми Жаю с неразбираемите слова на древногръцки оракул. – В пекинския театър актьорите се гримират в жълто, за да изразят жестокостта, покварата и цинизма на своите герои. И прелюбодеянието е жълто. След като се отхвърли любовта, след като се прекъснат свещените връзки на брака, идва сярата на Луцифер. Жълта е и измамата. През Средновековието са боядисвали вратите на предателите в шафран, вместо „стачкоизменник“ на много езици се казва „жълт“, в английския думата има куп кофти значения като завистлив, страхлив, низък, подъл, безхарактерен...

– Чакай малко, ти ме направи прекалено жълт – разкахърих се аз. Не знаех, че злото е придобило такива безмерни златисти размери.

– Още не си жълт – казва прозаично Жаю. – Засега си само избран. От теб зависи да станеш жълт. – А за отрицателното оценяване на жълтия цвят не се тревожи. Това е сетно доказателство за характерната му двузначност. Той е едновременно и най-божественият, и най-земният цвят. Защото жълтите са и богове, и хора...

– Аз може да съм си просто момче и да не съм толкова учен като вас – скача с главата надолу в разговора ни Йоско Кираджийчето, който досега мълчаливо си е сръбвал в края на масата, – но съм златар. Добър човек, честен човек, само една виличка успех да струпам на Мала църква. На три етажа. Затова ще ви кажа, че златото е мъка. Златото е мъка, беля, наказание, смърт! То не е жълто, то е черно.

– Добре де – питам, – как си обяснявате този вековен ламтеж към златото?

– Всичко е от алчност – отговаря Йоско. – Ненаситно е човешкото око.

– Но защо точно златото, защо не някой друг, пак рядък метал...

– Голяма стойност в малък обем. Това е тайната – прошепва Златарчето. Всички му викаха така, умалително, макар Златарчето отдавна да е прехвърлил петдесетата. – Имаш ли злато, ще те оберат, не те ли оберат, ще те убият...

– Проклятието на златото?!

– Да, златото е прокълнато – въздъхва Йоско. – То не е богатство, а изпитание. Колко влязоха в Хеопсовата пирамида и колко излязоха оттам? Като намериш делва, какво правиш? Правиш курбан. За кого е той? За тебе ли е? Правиш курбан, защото знаеш, че това злато не е твое. Някой е крал, някой е убивал за това богатство. Затова правиш курбан...

– Ами ти ако намериш делва – пита Жаю, – какво ще сториш?

– Ще построя църква. В памет на сина ми... Почина преди десет години, катастрофира. Цял живот работих на две бюра, цял живот бяхтих, цял живот крадох... За какво? Запомнете от мен, момчета, Господ е създал това изкушение. За да пробва хората. Както човекът пробва златото, така Бог чрез златото пробва човека... Какво ще пиете, момчета? Искам да почерпя...

Жаю не ме излъга. Една вечер цъфна у нас – пиан, щастлив и засмян, нарамил нещо, увито в мръсни вестници. Изпи ми последните скромни алкохолни запаси и чак тогава извади картината. Моята картина. Е, не се различаваше по нищо от другите. Все същото голямо жълто слънце, изгряващо над бяла пустош... Всъщност не бях сигурен дали...

– Изгрява или залязва? – попитах почти професионално.

– Не знам – каза Жаю и си отиде.

Станах притежател на Жаюва картина. В началото мислех да открия някой друг „избраник“. Мислех си, че така ще мога да „хвана“ начина на мислене на „онези“, критериите им на подбор. Сетне се отказах. Не ме бива за детектив, а и животът ме завъртя. Трябваше да се бачка...

Мина време. С Жаю продължавахме да се срещаме, но все по-рядко. Той не преставаше да чака новия си мотор и да пробутва номера с двете капи. Нито веднъж не ме попита за картината. Аз също не отворих дума, защото бях разбрал, че всичко е менте... Докато един ден...

Прибрах се вкъщи след работа и най-неочаквано осъзнах, че картината не е на обичайното си място. Нещо подсъзнателно ме накара да се обърна към нея, да се вгледам в нея. Картината я нямаше. Всъщност висеше си на мястото, но не беше същата. Нямахме ги слънцето и бялото, на тяхно място имаше смъртно изображение на човек. Приличаше на Ван-Гоговия автопортрет, но много неясен, размазан. Тогава се върна и съпругата ми (междувременно се бях оженил), погледна картината и каза:

– Ами това е Калимерата!

Калимерата беше мой съученик, който в момента работеше като инженер в Хараре. Обаждаше ми се често по телефона и дори ме канеше да му погостувам в екзотично Зимбабве. Втрещих се в портрета. Това май наистина беше Калимерата. Но жълт...

– Картината... – казах задъхано, когато изтичах при Жаю на Петтях – започна да се променя!

– Нали ти казах – отвърна покровителствено той.

– Жълтото добър цвят ли е? – попитах напълно в стила на Жаю.

Той ме погледна, одобри ме:

– Добър е. Жълтото е цветът на плодородната земя, на узрелите класове, на хляба, на движещата сила и младостта... Но той предизвес-твява и есента, вестител е на старостта, на скорошната смърт...

След няколко месеца получихме телеграма, че Калимерата е починал. Замина за Африка жив и здрав, оттам върнаха прахта му в една урна...

Оттогава повярвах в картината. Изглежда и тя ми се довери. В рамката ѝ започнаха да се появяват разни неща, образи. Все още се страхувам да опиша всичко, което видях, защото ще ме вземат за луд. Но пред очите ми преминаваха оковани в злато кохорти, търкаляха се златни ябълки, научих, че тъкмо заради такъв един чуден плод е пламнал

раздорът на Троянската война... Чух и гласът на жълтото. Понякога то стенеше глухо, понякога звучеше пронизително, но най-често звънтеше като жълтици, пиринчени монети или медни пари... Металът на вечността! Жълтото на вечния живот...

– Нали нищо не еечно? – попитах Жаю. – Нали жълтите са ти казали, че нито времето, нито пространството, нито Вселената са вечни?

– Вечни са вярата, разумът и вечният живот – отвръща Жаю.

– Кога ще стана жълт?

– Никога – казва тъжно той. – Жълтите сме много малко...

Напоследък все по-често се застоявам пред картината. Гледам я, докато ме заболят очите. И започвам да проумявам, че Жаю е художник. Истински творец – талантлив, а може би и гениален. Той не рисува една картина, както наивно си мислех аз, той рисува много картини. Но ние, нищожествата, наречени хора, сме слепи. И осъзнавайки това, още по-болезнено осъзнавам моята нищожност, посредственост и тесногърдие. Жаю е белязан от Бога, а аз – не. В началото ми стана тъжно за мене си, после започнах да се сърдя на Жаю. Сега разбирам, че тъкмо това е неведомото, това е свръхестественото. Няма никакви жълти. Има одарени и бездарници. Аз принадлежа към вторите, Жаю – към първите. Мисля си ги такива и усещам как започва да ме гризе завистта, нали и тя е жълта. Да завиждам на Жаю?!

– Луд е – казва едно ренде, когато Жаю излиза, за да се изпикае в задния двор.

И аз, подлецът, не казвам и дума в защита на Жаю. Загърбвам истината, забравям, че Жаю ми подари картината, забравям, че ми разказа толкова неща за жълтото, забравям, че ми е приятел, забравям дори, че е жълт, а се включвам в стройните колони на простотията, завистта и рендетата и се чувам да произнасям:

– Луд е, та е за връзване. Пълна откачалка...

И тогава върху паважа на петте улички, които образуват Петте къшета, потича златна вода. Тя заприижда, надига се, препълва сивотата наоколо. Изведнъж рендетата, сред които съм и аз, виждаме, че по нея се носят златните дарове на мъдростта, добротата и творчеството. Но никой от нас не се събужда, не скача в жълтата вода, не протяга ръка към раклите, сандъчетата и ковчетата. Всеки грабва чашите си с етин и долнокачествен алкохол и хуква да бяга през златния потоп... Да бяга и да се спасява. Кой както може... А от устите ни капят змиите и гущерите, които отглеждаме в душите си...

КРАЙ

© 1997 Петър Кърджилов

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/654>]